

O lil e Jakovesoro

Uvod

¹ Me, o Jakov, o sluga e Devlesoro hem e Gospodesoro e Isuse Hristesoro, pozdravinava o dešu duj plemija e Izraelesere kolai rasejime ko sa o sveto.

O iskušnja

² Mle phraljalen, kad upra tumende avena o razna iskušnja, dikhen adava sar bari radost,

³ adalese so džanen da o proveriba tumara verakoro barjari tumari istrajnost.

⁴ A i istrajnost nek delujini ana tumende te šaj oven savršena hem potpuna, bizo nešto te falini tumende.

⁵ Te nekase falini mudrost, nek rodel la e Devlestar kova sarijende dela phravde vileja hem nikas na ukorini, hem ka del pe lese.

⁶ Ali nek rodel ani vera, bizi nisavi sumnja, adalese so okova kovai nestabilno sličnoi zako e moresoro talas save i barval vazdela hem legari tari jekh strana ki aver.

⁷ Ešavko manuš ma te mislini da bilo so ka primini e Gospodestar,

⁸ adalese soi ko duj gođa hem nane stabilno ko sa so čerela.

⁹ O čororo phral nek hvalini pe adaleja so o Devel povazdinda le,

¹⁰ a o barvalo adaleja so ponizinda le, adalese so ka nakhel sar i luludi ko polje.

¹¹ Adalese so, kad o kham ikljola, ovela baro tatipe hem šučari i biljka, a i luludi olakiri otperela, i properela lakoro šužipe. Ađahar hem o barvalo ka nakhel sar džala palo ple buća.

¹² Blago e manušese kova istradini ani kušnja. Adalese so, kad ka nakhaj i kušnja, ka primini i kruna e dživdipnasiri sava o Devel obećinđa okolende kola volinena le.

¹³ Kad neko avela ano iskušenje, ma te phenel: "O Devel iskušini man", adalese so o Devel našti te ovel iskušime bišukaripnaja, a ni ov korkoro nikas na iskušini.

¹⁴ Nego, svakone iskušini korkori olesiri požuda savi privucini le hem mamini le.

¹⁵ Tegani i požuda ovela khamni hem bijani greh, a o ćerdo greh bijani meriba.

¹⁶ Ma oven hovavde, mle volime phraljalen!

¹⁷ Svako škar daro hem svako savršeno poklon avela taro nebo, e Dadeštar kova ćerđa sa so svetlini ko nebo, kova na menjini pe sar i senka.

¹⁸ Ov odlučiđa te bijani amen e čačipnasere lafeja, te ova prva maškaro sa so ćerđa.

Te šunel pe hem te ćerel pe

¹⁹ Akava te džanen, mle volime phraljalen: svako manuš te siđari te šunel, te na siđari te vaćeri hem te na siđari te holjani,

²⁰ adalese so e manušesiri holi na anela pravednost anglo Devel.

²¹ Adalese, frden tumendar sa o melalipe hem svako bišukaripe hem krotko priminen o lafi savoi usadime ana tumende, savo šaj te spasini tumare duše.

²² Ma oven okola kola samo šunena o lafi e Devlesoro hem ađahar pumen hovavena, nego oven okola kola ćerena palo adava lafi.

²³ Adalese so, te neko šunela o lafi, a na ćerela le, sličnoi e manušese kova šukar dikhela plo muj ko ogledalo:

²⁴ šukar dikhela pe, i džala hem odmah bistrela sar dičhola.

²⁵ Ali, ko šukar dikhela pe ano savršeno zakoni savo anela sloboda, hem nastavini te dikhel ano leste, hem na bistrela okova so šunđa, nego ćerela palo leste, adava ka ovel blagoslovime ano okova so ćerela.

²⁶ Te neko pes dikhela sar pobožnone, a na ićeri tali kontrola pli čhib, adava korkoro pes hovaj; lesiri pobožnost ništa na vredini.

²⁷ Akajai pobožnost savi čisto hem bimeljardi anglo Devel o Dad: te brinini pe zako čhavore bizo dad hem bizi daj hem zako udovice ano lengere patnje hem te na meljari pe e svetoja.

2

Te na ćerel pe razlika maškaro manuša

¹ Mle phraljalen, tumen kola verujinena ano amaro slavno Gospod Isus Hrist, ma ćeren razlika maškaro manuša.

² Na primer, avela ko tumaro čediba manuš zlatnona angrustikaja hem ano barvale šeja, a avela hem o čororo ano pharavde šeja,

³ i tumen po šukar dikhena okole kovai ano barvale šeja hem phenena lese: “Beš akate, ko šukar than”, a okole čororese phenena: “Tu terđov adari”, ili “Beš akate uzalo mle pre”.

⁴ Na li ađahar ćerđen razlika maškara tumende hem uljen sar o nepravедna sudije?

⁵ Šunen, mle volime phraljalen: Na li o Devel birinda okolen kolai čorore ano sveto te oven barvale ani vera hem te nasledinen o Carstvo savo o Devel obećinda okolenđe kola volinena le?

⁶ A tumen potceninden e čorore! Nane li baš o barvale adala kola iskoristinena tumen hem vucinena tumen ko suđa?

⁷ Nane li on adala kola vaćerena bišukar e Gospodesere šukare anavestar kase tumen pripadinena.

⁸ Te čaće ićerena o carikano zakoni sar soi pisime ano Sveto lil: "Volin te pašutne sar korkore tut", tegani šukar ćerena.

⁹ Ali, te ćerena razlika maškaro manuša, ćerena greh hem o Zakoni osudini tumen sar okolen kola phagena le.

¹⁰ Adalese so, te neko ićeri sa o Zakoni, a grešini samo ko jekh, krivoi zako phagiba sa o Zakoni.

¹¹ Adalese so okova kova phenda: "Ma ćer preljuba", isto hem phenda: "Ma mudar." Adalese, te na ćereja preljuba, a mudareja, krivo injan zako phagiba o Zakoni.

¹² Vaćeren hem ćeren sar okola kolende ka sudini pe palo Zakoni savo oslobodini.

¹³ Adalese so, o sudo naka ovel milosrdno okolese kova hem korkoro na inele milosrdno. A o milosrđe nadvladini e sudo.

I veri bizo delja muli

¹⁴ Mle phraljalen, te neko vaćeri da isi le vera, a nane le šukar delja, lesiri vera na vredini ništa. Šaj li te spasini le esavki vera? Na!

15 Te nesavo phral ili phen nane len so te urjaven ili nane len dovoljno hajbnase,

16 a neko tumendar phenela lende: "Mangava tumende sa najšukar, tačoven hem čaljoen!", a na dena lende okova so valjani lengere telose, savi korist adalestar?

17 Ađahar hem tei i vera korkori, te nane la delja, ondai muli.

18 Ali neko ka vačeri: "Tut isi vera, a man isi delja." Mothov maje ti vera bizo delja, a me ka mothovav će mli vera mle deljencar.

19 Tu verujineja da isi samo jekh Devel? Šukar čereja. Ali hem o bišukar duhija adava verujinena hem tresinena!

20 Mangeja li dokaz, bigođakere manušeja, dai i vera bizo delja beskorisno?

21 Sar amaro pradađ o Avraam inele opravdime anglo Devel? Prekalo ple delja, kad predinđa ple čhave e Isaake ko žrtveniko.

22 Dikheja li da i vera sarađujinđa lesere deljencar, hem da i vera palo delja uli pherdi.

23 A ađahar pherdilo hem okova soi pisime ano Sveto lil: "O Avraam poverujinđa e Devlese hem adava uračuninđa pe lese sar pravednost" hem inele vičime e Devlesoro amal.

24 Dikhena da o manuš na ovela pravedno anglo Devel samo prekali vera, nego hem e čeribnaja.

25 Hem isto ađahar, i Rahava koja inele bludnica, opravdinđa pe ple čeribnaja ađahar so ugostinđa e izraelesere špijunen hem bičhalđa len avere dromeja.

26 Adalese sar soi o telo bizo duho mulo, ađahari hem i vera bizo delja muli.

3

Kontrola upri čhib

¹ Mle phraljalen, ma but tumendar te mangel te oven učitelja, adalese so džanaja da amende e učiteljenje po zorale ka sudini pe.

² Adalese so, sare amen ko but so grešinaja. Ali te neko na grešini ko lafija, ovi savršeno manuš, sposobno te ovel le kontrola upro sa plo telo.

³ Kad e grastende čivaja o uzde ano muj sar te pokorinen pe amende, upravinaja sa lengere teloja.

⁴ Dikhen hem o brodija: edobori bare hem o zorale barvalja legarena len, a olencar upravini o but tikoro kormilo adari kaj o kormilari mangela te džal.

⁵ Ađahari hem i čhib tikoro ud, ali šaj te hvalini pe bare bućencar. Dikh, sar i tikori jag šaj tharel i bari šuma!

⁶ Ađahari hem i čhib jag, o sveto oti nepravda maškaro amare udovija. Meljari sa amaro telo hem tharela sa e manušesoro dživdipe jagaja savi avela taro pakao.

⁷ Svako vrsta oto divlja životinje, oto čiriklja, oto okola so lazinena phuvjaja hem oto životinje kolai ano pani šaj te oven pokorime hem o manuš pokorinda len.

⁸ Ali i čhib – adava bišukaripe savo na mirujini, pherdi e meribnasere otroveja – niko našti te pokorini.

⁹ Olaja blagoslovinaja e Gospode hem e Dade hem olaja daja armanja e manušen kolai ćerde pali slika e Devlesiri.

¹⁰ Taro isto muj ikljola hem blagoslovija hem armanja. A adava na valjani ađahar te ovel, mle phraljaljen.

¹¹ Šaj li taro isto izvor te ikljol hem gudlo hem ćerko pani?

¹² Šaj li i smokva, mle phraljaljen, te bijani masline, ili i drakh te bijani smokve? Ađahar ni o londo izvor našti te del gudlo pani.

I čačikani mudrost

¹³ Koi maškar tumende mudro hem razumno? Nek adava mothoj ple šukare dživdipnaja, ćerindoj šukar delja ani poniznost savi avela tari mudrost.

¹⁴ Ali, tei tumende ano vilo i ćerki ljubomora hem i sebičnost, ma grešinen protiv o čačipe ađahar so ka hvalinen tumen da injen mudra.

¹⁵ Esavki mudrost na avela taro nebo, negoi tari phuv, telesno hem demonsko.

¹⁶ Adalese so, kaj isi ljubomora hem sebičnost, adari isi nered hem svako bišukaripe.

¹⁷ A i mudrost savi avela taro nebo, najanglei čisto, onda miroljubivo, nežno hem pokorno, pherdi milosrđe hem šukar plodija, na ćerela razlika maškaro manuša hem nane dujemujengiri.

¹⁸ A o mirotvorci, kola sejinenana ano mir, čedena o plod oti pravednost.

4

Preden tumen e Devlese

¹ Kotar avena o mariba hem o kavge maškar tumende? Na avena li andral, tumare požudendar save marena pe ana tumende?

² Tumen mangena, ali nane tumen, i adalese mudarena. Injen ljubomorna upro okova so isi averen, a našti te dobinen adava, i adalese marena tumen hem čerena kavge. Nane tumen, adalese so na rodena e Devlestar.

³ A kad rodena, na dobinena adalese so rodena taro bišukar motivija, te šaj adava te koristinen zako tumare zadovoljstvija.

⁴ Preljubnikonalen! Na džanena li dai o amalipe akale svetoja neprijateljstvo premalo Devel? Adalese, ko mangela te ovel amal e svetose, ovela neprijatelji e Devlese.

⁵ Ili mislinena da o Sveto lil džabe vačeri da o Devel ljubomorno mangela e duho kole čerđa te živini ana amende?

⁶ Ali ov amende mothoj po bari milost. Adalese o Sveto lil vačeri:

“O Devel protivini pe e barikanende,
a e poniznonende mothoj milost.”

⁷ Adalese pokorinen tumen e Devlese, a protivinen tumen e bengese, i ka našel tumendar.

⁸ Aven paše uzalo Devel, hem ov ka avel paše uzala tumende. Thoven tumare vasta, grešnikonalen! Thoven tumare vile, tumen kola injen ko duj gođa!

⁹ Tugujinen, žalinen hem zorale roven zbog tumare grehija! Nek tumaro asajba irini pe ano rojba, a tumari radost ani žalost!

¹⁰ Ponizinen tumen anglo Gospod, hem ov ka povazdel tumen.

Ma osudinen jekh avere

¹¹ Phraljalen, ma vačeren jekh protiv avereste. Ko vačeri protiv plo phral, ili osudini ple phrale, vačeri protiv o Zakoni hem osudini o Zakoni. A te osudineja o Zakoni, onda na icereja le, nego injan lesoro sudija.

¹² Samoi o Devel adava kova dindža o Zakoni hem kovai Sudija, kova šaj te spasini hem te uništini. A ko tu injan te osudine te pašutne?

Našti planirini pe bizo Devel

¹³ Šunen akana, tumen kola vačeren: “Avdive ili tejsa ka dža ki adaja hem adaja diz. Adari ka ačhova berš dive, ka čera buti hem ka zaradina.”

¹⁴ Tumen na džanen ni so ka ovel tejsa. Soi tumaro dživdipe? Ovi kratko sar i magla savi sigate ikljola, a onda našaldžola.

¹⁵ Adahar valjani te vačeren: “Tei e Gospodesiri volja, ka živina hem ka čera akava ili okova.”

¹⁶ Ali tumen pana hvalinena tumen ano tumare barikane planja. Svako esavko hvalibai bišukar.

¹⁷ Adalese, ko džanel te čerel šukaripe, a na čerela le, čerela greh.

5

Upozoriba zako barvale

¹ Šunen akana, tumen barvalalen! Zorale roven hem kukinen zbog i bari nevolja savi ka arakhi tumen.

² O barvalipe tumaro čirnjola, a o šeja tumare hana o moljci.

³ O zlato hem o srebro tumaro rđavini, i rđa olengiri protiv tumende ka svedočini, hem ka hal

tumare telija sar i jag. Čedindēn tumendē blago, a poslednjai dive.

⁴ Ače! O bučarne čerde buti tumendē ko njive, ali tumen na platindēn lende. O Gospod e nebosere vojskengoro šunđa o rojba okolengoro kola čedena ine tumendē ko njive.

⁵ Živindēn ki phuv raskošno hem uživindēn; pherdēn tumare vile sar i stoka so pherela pe anglo činiba.

⁶ Osudindēn hem mudardēn e pravedniko, a ov na protivinda pe tumendē.

Strpljivost ano patnje

⁷ Adalese, phraljalen, oven strpljiva đikote o Gospod na avela. Ače hem o manuš so čerela buti phuvjaja adžiceri o dragoceno bijandipe e phuvjakoro hem strpljivo adžiceri upro jesensko hem o prolečno bršim.

⁸ Hem tumen strpljivo adžiceren hem zorjaren tumare vile, adalese soi paše e Gospodesoro aviba.

⁹ Phraljalen, ma gundinen jekh protiv avereste te na oven osudime. Ače o sudija terđola anglo udar!

¹⁰ Phraljalen, nek o proroci, kola vačerena ine ano anav e Gospodesoro, oven tumendē sar primer. On but patinde, ali inele strpljiva.

¹¹ Ače, okolende kola izdržinde vačeraja dai blagoslovime. Šundēn zaki e Jovesiri istrajnost hem dikhljen so ko kraj o Gospod čerđa. O Gospodi but milostivno hem milosrdno.

¹² A angleder sa, mle phraljalen, ma han tumen sovli ni e neboja, ni e phuvjaja, ni nisava avera

sovljaja. Kad phenena: “Oja”, nek adava čače značini “oja”, kad phenena: “Na”, nek adava čače značini “na”, te na oven osudime.

I molitva ani vera

¹³ Nekoi tumendar ani nevolja? Nek molini pe. Nekoi tumendar radosno? Nek slavini e Devle dñljencar.

¹⁴ Nekoi tumendar namborme? Nek vičini kora peste e starešinen e khandirjakere, a on nek molinen pe upro leste hem te makhen le uljeja ano anav e Gospodesoro.

¹⁵ I molitva vačerdi ani vera ka sasljari e namborme – o Gospod ka vazdel le. Hem te čerđa grehija, ka ovel lese oprostime.

¹⁶ Adalese, vačeren tumare grehija jekh averese hem molinen jekh averese te oven sasljarde. I molitvai e pravednikosiri zorali hem but šaj te čerel.

¹⁷ O proroko o Ilija inele samo manuš sar hem amen. Sa vileja molinda pe te na perel bršim, hem o bršim trin berš hem šov masek na pelo ki adaja phuv.

¹⁸ Onda palem molinda pe, hem o nebo dinda bršim, hem i phuv anda plo bijandipe.

Te irini pe e našalden ko pravo drom

¹⁹ Mle phraljalén, te neko tumendar našaldola taro čačipe, a neko irini le,

²⁰ te džanen da adava kova irinda e grešniko taro našaldo drom ka spasini lesoro dživdipe taro meriba hem ka učari but grehija.

I Biblija ki Arli romani čhib Srbija

Arli spoken in Balkans

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: Romani

Dialect: Balkans Arli

Contributor: The Seed Company

Romani Arli Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Arli romski jezik je rasprostranjen širom Balkana. Zbog toga je poznat i pod nazivom Balkanski romski jezik. Postoje i dijalekti Arlija koji nose druga imena. Arli ima dosta južnoslovenskih, persijskih, arapskih i turskih izraza.

Ovaj Arli prevod je najviše prilagođen Arli Romima koji žive u Republici Srbiji. Veoma je lagan za čitanje i slušanje zbog toga što u sebi ne sadrži zastarele Arli reči kojima se današnji govornici ne koriste u svakodnevnom govoru.

The Arli Romani language is spread throughout the Balkans. That is why it is also known as the Balkan Romani language. There are also dialects of Arli that bear other names. Arli has a lot of South Slavic, Persian, Arabic, and Turkish expressions.

This Arli translation is most suitable for Arli Roma who live in the Republic of Serbia. It is very easy to read and listen to because it does not contain outdated Arli words, rather, only words that today's speakers use in everyday speech.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source files dated 27 Jun 2025

d6ffb03d-9ec1-5bf9-9050-d7a1d3bb30c6